

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE/022/15/KL/16

Warszawa, 25 kwietnia 2016 r.

Szanowna Pani

Teresa Wargocka

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Edukacji Narodowej

Sygn.DWST-WPZN.6020.5.2016.KK

W nawiązaniu do pisma z dnia 07 kwietnia 2016 r. skierowanego do Związku Nauczycielstwa Polskiego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w sprawie projektu rozporządzenia w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego oraz wznawiania postępowania dyscyplinarnego, Związek przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

1. Na wstępie należy zauważyć, że Ministerstwo Edukacji Narodowej kierując do Związku Nauczycielstwa Polskiego projekt niniejszego rozporządzenia do zaopiniowania, ponownie zastosowało nieprawidłowy tok konsultacji aktu normatywnego.

Zgodnie bowiem z treścią art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.) – dalej KN, rozporządzenia przewidziane ustawą podlegają uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli. W podobny sposób została określona formuła konsultacji aktów normatywnych w § 6 pkt 2 porozumienia z dnia 15 listopada 2002 r. w sprawie zasad współdziałania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego w dziedzinie oświaty i wychowania (Dz.Urz. MEN z 2003 r. Nr 1 poz. 6).

2. Uwagi odnośnie treści projektu rozporządzenia należy poprzedzić zwróceniem uwagi na brak przepisu przejściowego, dotyczącego postępowań dyscyplinarnych wszczętych pod rządem aktualnie obowiązującego rozporządzenia, a kontynuowanych w dacie wejścia w życie nowego rozporządzenia dyscyplinarnego. W zaproponowanym brzmieniu projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów przejściowych, a ich brak może prowadzić do określonych komplikacji proceduralnych. Resort edukacji powinien więc rozważyć wprowadzenie regulacji umożliwiającej dokończenie postępowań w oparciu o procedurę obowiązującą w dacie wszczęcia danego postępowania.

3. Dyspozycja zawarta w treści § 9 ust. 3 projektu rozporządzenia jest zdaniem ZNP proceduralnie nieprawidłowa. Rzecznik odpowiedzialności dyscyplinarnej powinien mieć obowiązek ustalenia okoliczności sprawy, niezależnie od tego, czy w odniesieniu do nauczyciela toczy się postępowanie karne. Na gruncie postępowania dyscyplinarnego komisje związane są jedynie prawomocnymi wyrokami sądowymi, skazującymi nauczyciela (art. 85a ust. 1 KN).

Wyroki sądowe uniewinniające, jako że nie zostały wymienione w treści art. 85a ust. 1 KN, nie wiążą komisji dyscyplinarnej, a tym samym nie stanowią przeszkody do nałożenia kary dyscyplinarnej. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że komisja dyscyplinarna nie dysponuje dostępem do materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu karnym. Ponadto postępowanie dyscyplinarne nie ulega obligatoryjnemu zawieszeniu do czasu wydania wyroku sądowego w sprawie karnej przeciwko nauczycielowi, lecz taka możliwość jest jedynie fakultatywna (art. 85f ust. 1 KN).

Zatem komisja może prowadzić postępowanie dyscyplinarne mimo wszczęcia postępowania karnego przeciwko nauczycielowi.

Jeżeli więc rzecznik odpowiedzialności dyscyplinarnej, kierując się dyspozycją § 9 ust. 3 projektu rozporządzenia zaniecha przeprowadzenia postępowania dowodowego, wywoła to główny skutek w postaci niemożności prawidłowego skonstruowania, a tym samym i późniejszego przedłożenia komisji wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Zgodnie bowiem z treścią § 12 projektu rozporządzenia wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, kierowany jest „(...) jeżeli dowody zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym uprawniają do stwierdzenia, że nauczyciel (...) popełnił czyn uchybiający godności zawodu (...)”. Brak dowodów oznacza brak możliwości formalnego uprawdopodobnienia popełnienia czynu podlegającego odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Nawet jeżeli wniosek zostanie wniesiony jedynie na podstawie „uprawdopodobnienia”, opierającego się o fakt wszczęcia przeciwko nauczycielowi postępowania karnego (co jednak wydaje się nieprawidłowe ze względu na brak dowodów ustalonych przez rzecznika, jak również ze względu na to, że do czasu prawomocnego skazania nauczyciel jest osobą niewinną), to i tak prowadzi to do konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego na etapie przed komisją, ewentualnego zwrotu sprawy do uzupełnienia rzecznikowi, albo do wymuszenia decyzji o zawieszeniu postępowania do czasu rozstrzygnięcia postępowania karnego – co w sposób nieuzasadniony wydłuży jego czas trwania.

W związku z tym, zdaniem Związku, ze względu na dobro postępowania, w tym konieczność dochowania rzetelności, obiektywności i sprawności postępowania, rzecznik dyscyplinarnej komisji powinien być zobowiązany do przeprowadzania postępowania dowodowego niezależnie od tego, czy przeciwko nauczycielowi wszczęto postępowanie karne.

4. Treść § 13 ust. 2 pkt 3 projektu rozporządzenia należy rozszerzyć o dyspozycję, aby uzasadnienie postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego zawierało wykazanie przeprowadzonych dowodów, potwierdzających zasadność umorzenia postępowania. Taka regulacja znacznie ułatwi komisji dyscyplinarnej działającej w wyniku wniesienia zażalenia – art. 85 ust. 5 KN) ocenę zasadności umorzenia postępowania.

W treści § 15 ust. 1 projektu rozporządzenia należy wprowadzić zasadę, że komisja pierwszej instancji rozpatruje zażalenie na umorzenie postępowania w nieprzekraczalnym terminie 30 dni. Taka zmiana wskazywać będzie, że termin ten nie jest jedynie dla organu terminem instrukcyjnym.

5. W § 21 ust. 2 *in fine* projektu rozporządzenia należy dodać dyspozycję, że odczytywane na rozprawie (...) inne ważne dla sprawy akta i dokumenty (...) muszą stanowić dowód (...).

postępowania wyjaśniającego przez rzecznika. Zdaniem ZNP postępowanie dowodowe musi podlegać ściśle sformalizowanym zasadom, aby nie wprowadzać dowolności w kategoryzacji źródeł dowodowych w sprawie.

W § 22 ust. 1 projektu rozporządzenia należy określić procedurę podjęcia decyzji o dopuszczeniu dowodu zawioskowanego przez obwinionego lub jego obrońcę. Komisja dyscyplinarna powinna rozstrzygać o tej okoliczności w drodze postanowienia.

Należy wykazać także okoliczności stanowiące podstawę do wydania postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego, które powinny być przywołane przez komisję w ustnym uzasadnieniu (np. że okoliczność, która ma być udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albo jest już udowodniona zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy, dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności, dowodu nie da się przeprowadzić, wniosek dowodowy w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania).

6. W § 27 ust. 3 projektu rozporządzenia treść przepisu należy uzupełnić o wskazówkę, że decyzja komisji co do winy i kary nauczyciela zapada w drodze głosowania przeprowadzanego w sposób wskazany w treści art. 85a ust. 5 KN, a więc po uzyskaniu zwykłej większości głosów.

Z poważaniem -

WICEPREZES
Zarządu Głównego ZNP
Krzysztof Duszczyński